

Βρυξέλλες, 2.6.2021
C(2021) 4019 final

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 2.6.2021

**σχετικά με την αποδέσμευση δεσμευμένων κεφαλαίων βάσει του κανονισμού (ΕΕ)
αριθ. 224/2014 του Συμβουλίου**

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 2.6.2021

σχετικά με την αποδέσμευση δεσμευμένων κεφαλαίων βάσει του κανονισμού (ΕΕ)
αριθ. 224/2014 του Συμβουλίου

Η αίτηση γνωμοδότησης

Στο πλαίσιο του ρόλου της ως θεματοφύλακα των Συνθηκών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) παρακολουθεί την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)¹.

Στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι αρμόδιες εθνικές αρχές (στο εξής: ΑΕΑ) των κρατών μελών μπορούν να καλέσουν την Επιτροπή να γνωμοδοτήσει όσον αφορά την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων των σχετικών νομικών πράξεων ή να παράσχει καθοδήγηση για την εφαρμογή τους. Οι ΑΕΑ μπορούν επίσης να ζητήσουν από την Επιτροπή να παράσχει καθοδήγηση σχετικά με την ερμηνεία του ίδιου του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ.

Η Επιτροπή έλαβε αίτηση γνωμοδότησης από ΑΕΑ κράτους μέλους σχετικά με αίτημα που αφορά την αποδέσμευση δεσμευμένων κεφαλαίων μέσω εκτέλεσης χρηματοπιστωτικής εγγύησης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 224/2014 του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός)².

Ιστορικό

Το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού επιβάλλει τη δέσμευση όλων των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία, ή κατοχή, ή ελέγχονται από οποιοδήποτε πρόσωπο, οντότητες ή οργανισμούς (στο εξής: καταχωρισμένο πρόσωπο) που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού³. Επιπλέον, το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού απαγορεύει στους οικονομικούς φορείς της ΕΕ να διαθέτουν κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους, άμεσα ή έμμεσα, στα καταχωρισμένα πρόσωπα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού⁴.

Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 του κανονισμού, εάν υφίσταται οφειλή εκ μέρους καταχωρισμένου προσώπου, δυνάμει σύμβασης ή συμφωνίας που είχε συναφθεί από, ή υποχρέωσης που προέκυψε για, το εν λόγω καταχωρισμένο πρόσωπο, πριν από την ημερομηνία καταχώρισής του στον κατάλογο, οι ΑΕΑ δύνανται να εγκρίνουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις που κρίνουν κατάλληλες, την

¹ Σύμφωνα με τις Συνθήκες, μόνο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να παράσχει νομικά δεσμευτική ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 224/2014 του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης που επικρατεί στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (ΕΕ L 70 της 11.3.2014, σ. 1).

³ Το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού ορίζει τα εξής: «Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία, ή κατοχή, ή ελέγχονται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητες ή οργανισμούς που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι.»

⁴ Το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού ορίζει τα εξής: «Κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι.»

αποδέσμευση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις⁵.

Η παραπομπή από την ΑΕΑ αφορά αίτημα χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που έχει συσταθεί στην ΕΕ σχετικά με την αποδέσμευση ορισμένων κεφαλαίων ενός καταχωρισμένου προσώπου, με σκοπό την εκτέλεση εγγύησης που παρασχέθηκε από το καταχωρισμένο πρόσωπο στο εν λόγω χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Η εν λόγω συμφωνία εγγύησης συνήφθη πριν από την ημερομηνία κατά την οποία περιλήφθηκε το καταχωρισμένο πρόσωπο στον κατάλογο.

Ουσιαστικά, η ΑΕΑ θέτει τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Στο άρθρο 9 του κανονισμού, η φράση «υφίσταται οφειλή εκ μέρους περιληφθέντος στο παράρτημα I φυσικού ή νομικού προσώπου, οντότητας ή οργανισμού, δυνάμει σύμβασης ή συμφωνίας (...)» σημαίνει ότι μια τέτοια πληρωμή μπορεί να εκτελεστεί μόνον από το ίδιο το καταχωρισμένο πρόσωπο και, συνεπώς, σε οικειοθελή βάση;
2. Σε περίπτωση που αντισυμβαλλόμενος ή ενδιαφερόμενο τρίτο μέρος επικαλείται την παρέκκλιση για την εκτέλεση πληρωμής από καταχωρισμένο πρόσωπο, δυνάμει σύμβασης ή συμφωνίας, οφείλει ο αντισυμβαλλόμενος ή το ενδιαφερόμενο τρίτο μέρος να αποδείξει ότι το καταχωρισμένο πρόσωπο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για την εκτέλεση της πληρωμής;
3. Το άρθρο 9 του κανονισμού καλύπτει και την (αναγκαστική) εκτέλεση της πληρωμής από αντισυμβαλλόμενο ή ενδιαφερόμενο τρίτο μέρος; Η ερμηνεία αυτή καλύπτει επίσης την εκτέλεση χρηματοπιστωτικών εγγυήσεων από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, επειδή ένα καταχωρισμένο πρόσωπο, που είναι ο δανειολήπτης, δεν εξοφλεί πλέον την πίστωσή του στο ίδιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα;
- 3.1. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί μια δικαστική, διοικητική ή διαιτητική απόφαση, που εκδίδεται μετά τη συμπερίληψη του καταχωρισμένου προσώπου στον κατάλογο, να επιτρέψει την εκτέλεση της πληρωμής ανεξάρτητα από τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου;
- 3.2. Ελλείψει τέτοιας απόφασης, εναπόκειται στην ΑΕΑ να επαληθεύσει την εγκυρότητα και το πεδίο εφαρμογής των συμβατικών ή άλλων υποχρεώσεων που προέκυψαν πριν από την ημερομηνία κατά την οποία περιλήφθηκε το καταχωρισμένο πρόσωπο στον κατάλογο;

⁵ Το άρθρο 9 του κανονισμού ορίζει τα εξής: «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 και εφόσον υφίσταται οφειλή εκ μέρους περιληφθέντος στο παράρτημα I φυσικού ή νομικού προσώπου, οντότητας ή οργανισμού, δυνάμει σύμβασης ή συμφωνίας που είχε συναφθεί από, ή υποχρέωσης που εγεννήθη για, το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η οντότητα ή ο οργανισμός κατονομάσθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των ΗΕ ή από την επιτροπή κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών δύνανται να εγκρίνουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις που κρίνουν κατάλληλες, την αποδέσμευση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, υπό την προϋπόθεση ότι η αρμόδια αρχή έχει διαπιστώσει ότι:

α) τα κεφάλαια ή οι οικονομικοί πόροι θα χρησιμοποιηθούν για πληρωμή από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό που έχει εγγραφεί στο παράρτημα I·

β) η πληρωμή δεν γίνεται κατά παράβαση του άρθρου 5 παράγραφος 2· και

γ) η επιτροπή κυρώσεων έχει ενημερωθεί από το οικείο κράτος μέλος σχετικά με την πρόθεση χορήγησης άδειας 10 εργάσιμες ημέρες νωρίτερα.».

- 3.3. Εάν ναι, με ποιον τρόπο θα πρέπει η ΑΕΑ να συνδυάσει το δικαίωμα κυριότητας του καταχωρισμένου προσώπου με το δικαίωμα κυριότητας του μη καταχωρισμένου αντισυμβαλλομένου ή ενδιαφερόμενου τρίτου μέρους;

Νομική εκτίμηση:

Κατ' ουσίαν, η ΑΕΑ επιθυμεί να διευκρινιστεί κατά πόσον μια εγγύηση που προβλέπεται από σύμβαση που είχε συναφθεί από το καταχωρισμένο πρόσωπο, ως εγγυητή, πριν από την καταχώρισή του στον κατάλογο του παραρτήματος Ι του κανονισμού, μπορεί να εκτελεστεί από μη καταχωρισμένο αντισυμβαλλόμενο, που είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει συσταθεί στην ΕΕ, έναντι των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων του καταχωρισμένου προσώπου, και κατά πόσον η συγκατάθεση του προσώπου αυτού είναι αναγκαία για τον σκοπό αυτόν. Επίσης, η ΑΕΑ επιθυμεί να διευκρινιστεί αν, ανεξάρτητα από τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την εκτέλεση της εγγύησης μια δικαστική, διοικητική ή διαιτητική απόφαση που εκδίδεται μετά την ημερομηνία κατά την οποία περιλήφθηκε το καταχωρισμένο πρόσωπο στον κατάλογο. Τέλος, η ΑΕΑ ρωτά αν, ελλείψει τέτοιας απόφασης, η ΑΕΑ μπορεί να λαμβάνει αυτόνομα αποφάσεις για την εκτέλεση της εγγύησης και, εάν ναι, με βάση ποια στοιχεία.

Η δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων ενός προσώπου δεν έχει κατασταλτικό σκοπό και δεν ισοδυναμεί με δήμευση. Στόχος του εν λόγω μέτρου είναι να εμποδίσει το καταχωρισμένο πρόσωπο από το να έχει ελεύθερη πρόσβαση στα περιουσιακά στοιχεία του και να τα χρησιμοποιεί για τους σκοπούς που οδήγησαν στην καταχώριση του εν λόγω προσώπου στον κατάλογο. Στον βαθμό που η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων συνεπάγεται περιορισμό του θεμελιώδους δικαιώματος ιδιοκτησίας του καταχωρισμένου προσώπου, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, η δέσμευση αυτή θα πρέπει να είναι αναλογική. Επίσης, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, δεν πρέπει να θίγει τα δικαιώματα τρίτων μερών.

Για τους λόγους αυτούς, οι κανονισμοί της ΕΕ που επιβάλλουν δέσμευση περιουσιακών στοιχείων περιέχουν επίσης μια σειρά εξαιρέσεων⁶, που επιτρέπουν ορισμένες χρήσεις των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, τις οποίες ο νομοθέτης θεωρεί νόμιμες και κατάλληλες. Μερικές από αυτές τις εξαιρέσεις υπόκεινται σε προηγούμενη άδεια από ΑΕΑ και, συνεπώς, εμπίπτουν στην κατηγορία των παρεκκλίσεων. Μια τέτοια παρέκκλιση προβλέπεται στο άρθρο 9 του κανονισμού.

Σκοπός είναι να καταστεί δυνατή η άσκηση των νόμιμων δικαιωμάτων από τα μη καταχωρισμένα τρίτα μέρη βάσει του ιδιωτικού δικαίου, με την παροχή της δυνατότητας στο καταχωρισμένο πρόσωπο να τηρήσει τις υποχρεώσεις του και να εκτελέσει πληρωμές που οφείλονται σε τρίτα μέρη. Η παρέκκλιση βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού προβλέπει την εκπλήρωση ενός συνόλου σφαιρικών προϋποθέσεων, και συγκεκριμένα των εξής:

1. υφίσταται οφειλή εκ μέρους του καταχωρισμένου προσώπου, δυνάμει σύμβασης ή συμφωνίας που έχει συναφθεί από, ή υποχρέωσης που προέκυψε για, το εν λόγω καταχωρισμένο πρόσωπο·

⁶ Οι εξαιρέσεις από τις κυρώσεις της ΕΕ λαμβάνουν συνήθως τη μορφή παρεκκλίσεων ή απαλλαγών. Παρέκκλιση σημαίνει ότι μια περιορισμένη (απαγορευμένη) ενέργεια μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μετά τη χορήγηση άδειας από την ΑΕΑ. Απαλλαγή σημαίνει ότι ένας περιορισμός δεν εφαρμόζεται όταν ο σκοπός της ενέργειας συμπίπτει με το πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής· ως εκ τούτου, τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής μπορούν να πραγματοποιήσουν την εν λόγω ενέργεια χωρίς καθυστέρηση.

2. η σύμβαση ή η συμφωνία είχε συναφθεί από το καταχωρισμένο πρόσωπο, ή προέκυψε βάσει υποχρέωσης για το εν λόγω καταχωρισμένο πρόσωπο, πριν από την καταχώρισή του στον κατάλογο·
3. η ΑΕΑ έχει εξακριβώσει ότι:
 - α) η πληρωμή πραγματοποιείται από καταχωρισμένο πρόσωπο που έχει εγγραφεί στο παράρτημα Ι του κανονισμού·
 - β) η πληρωμή δεν γίνεται κατά παράβαση του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού·
 - γ) το κράτος μέλος στο οποίο την ΑΕΑ έχει υποβληθεί η αίτηση για χορήγηση άδειας έχει ενημερώσει την αρμόδια επιτροπή κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την πρόθεση χορήγησης άδειας 10 εργάσιμες ημέρες νωρίτερα.

Κατά την άποψη της Επιτροπής, **η ικανοποίηση απαίτησης εγγύησης ισοδυναμεί με πληρωμή κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού**, δεδομένου ότι, για το καταχωρισμένο πρόσωπο, σημαίνει ουσιαστικά καταβολή του εγγυημένου ποσού στον μη καταχωρισμένο αντισυμβαλλόμενο, που είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει συσταθεί στην ΕΕ.

Επιπλέον, η ΑΕΑ ρωτά αν η προϋπόθεση του άρθρου 9 στοιχείο α) του κανονισμού, δηλαδή ότι η πληρωμή πραγματοποιείται από το καταχωρισμένο πρόσωπο, επιβάλλει την πραγματοποίηση της πληρωμής σε οικειοθελή βάση (δηλαδή με βάση τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου), ή αν η πληρωμή μπορεί επίσης να εκτελεστεί βάσει συμβατικών λόγων.

Πρώτον, το άρθρο 9 στοιχείο α) του κανονισμού δεν προβλέπει τέτοια διάκριση. Δεύτερον, η στενή ερμηνεία του άρθρου 9 στοιχείο α) του κανονισμού, σύμφωνα με την οποία η εκτέλεση της οφειλής δυνάμει προηγούμενης σύμβασης ή υποχρέωσης πραγματοποιείται από το καταχωρισμένο πρόσωπο μόνο σε οικειοθελή βάση, δεν συνάδει με τον σκοπό του άρθρου 9 του κανονισμού. Σκοπός της διάταξης αυτής δεν είναι μόνο να δοθεί η δυνατότητα στο καταχωρισμένο πρόσωπο να συμμορφωθεί με τις προϋπάρχουσες συμβατικές δεσμεύσεις ή υποχρεώσεις του, αλλά και να επιτραπεί η άσκηση προϋπαρχόντων (συμβατικών) δικαιωμάτων των μη καταχωρισμένων προσώπων. Τρίτον, μια τόσο στενή ερμηνεία συνεπάγεται ότι η εκτέλεση των υποχρεώσεων με βάση προϋπάρχουσες συμβάσεις εξαρτάται από τη συγκατάθεση ενός μέρους, και στη συγκεκριμένη περίπτωση του καταχωρισμένου προσώπου. Η ερμηνεία αυτή δεν φαίνεται δικαιολογημένη υπό το πρίσμα του γράμματος και του πνεύματος του κανονισμού, και ισοδυναμεί πιθανώς με αδικαιολόγητη και δυσανάλογη προσβολή των δικαιωμάτων του άλλου συμβαλλόμενου μέρους (δηλαδή του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που έχει συσταθεί στην ΕΕ).

Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι επιβάλλεται μια ευρύτερη ερμηνεία του άρθρου 9 στοιχείο α) του κανονισμού. Σκοπός του εν λόγω άρθρου θα πρέπει να είναι να καταστεί δυνατή η εκτέλεση της πληρωμής, δυνάμει σύμβασης που έχει συναφθεί από, ή υποχρέωσης που προέκυψε για, το καταχωρισμένο πρόσωπο, πριν από την καταχώρισή του στον κατάλογο, και να μην εξαρτάται από τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από τις εθνικές πρακτικές των κρατών μελών της ΕΕ, τα οποία φαίνεται να αποδέχονται την ερμηνεία αυτή, όπως προκύπτει από τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ για την αποτελεσματική εφαρμογή περιοριστικών μέτρων (στο εξής: βέλτιστες πρακτικές). Στις βέλτιστες πρακτικές αναφέρεται ότι οι ενδιαφερόμενοι, και όχι μόνο το

καταχωρισμένο πρόσωπο, μπορούν επίσης να ζητούν άδειες πρόσβασης σε δεσμευμένα κεφάλαια ή δεσμευμένους οικονομικούς πόρους σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες⁷.

Ως εκ τούτου, η συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εκτέλεση μιας πληρωμής για την ικανοποίηση της απαίτησης εγγύησης. Συνεπώς, η απόφαση σχετικά με το αν θα εκτελεστεί τελικά η εν λόγω εγγύηση μπορεί να εκτελεστεί και ανεξάρτητα από τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου.

Η εκτέλεση μιας πληρωμής για την ικανοποίηση της απαίτησης εγγύησης μπορεί, για παράδειγμα, να δικαιολογείται ως αποτέλεσμα δικαστικής, διοικητικής ή διαιτητικής απόφασης, ανεξάρτητα από τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου.

Το γεγονός και μόνον ότι μια εγγύηση θα μπορούσε να εκτελεστεί ανεξάρτητα από τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι επηρεάζει δυσανάλογα τα δικαιώματα και τα συμφέροντά του. Εάν δεν εκπληρωθούν οι χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις, όπως ορίζονται στο εφαρμοστέο συμβατικό πλαίσιο, η εγγύηση από τη φύση της θα ενεργοποιηθεί και, επομένως, θα εκτελεστεί. Αυτό συμβαίνει ανεξάρτητα από το γεγονός ότι το καταχωρισμένο πρόσωπο υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα, και άρα δεν επηρεάζεται με κανέναν τρόπο από αυτό.

Όπως προβλέπεται, η ΑΕΑ πρέπει επίσης να εξακριβώσει ότι πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 9 του κανονισμού, πριν εγκρίνει την αποδέσμευση των δεσμευμένων κεφαλαίων για την κάλυψη της εγγύησης. Ειδικότερα, πρέπει να εξακριβώσει αν υφίσταται οφειλή εκ μέρους του καταχωρισμένου προσώπου, δυνάμει σύμβασης ή συμφωνίας που έχει συναφθεί από, ή υποχρέωσης που προέκυψε για, το εν λόγω καταχωρισμένο πρόσωπο, πριν από την καταχώρισή του στον κατάλογο. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να διαπιστώσει αν πληρούνται οι συμβατικοί όροι για την εκτέλεση της εγγύησης.

Η διαδικασία αξιολόγησης θα διευκολυνθεί εάν υπάρχει δικαστική, διοικητική ή διαιτητική απόφαση, με την οποία αναγνωρίζεται το δικαίωμα της μη καταχωρισμένης οντότητας να εκτελέσει την εγγύηση βάσει προϋπάρχουσας συμβατικής υποχρέωσης. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κανονισμός εξουσιοδοτεί την ΑΕΑ να αποφασίζει αν θα χορηγήσει την άδεια και στην περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια απόφαση, με βάση όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που έχει στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι δυνατόν, των απόψεων του καταχωρισμένου προσώπου.

Αυτή φαίνεται να είναι η πρακτική σε εθνικό επίπεδο, όπως αποτυπώνεται στις βέλτιστες πρακτικές, στις οποίες αναφέρεται ότι το καταχωρισμένο πρόσωπο θα πρέπει, στον βαθμό του δυνατού, να ενημερώνεται για τις αιτήσεις αυτές, και ότι εξακολουθεί να διεξάγεται η κανονική διαδικασία για τη διαπίστωση του εγκύρου των αξιώσεων κατά του καταχωρισμένου προσώπου. Στις βέλτιστες πρακτικές αναφέρεται επίσης ότι εναπόκειται στις ΑΕΑ να «λαμβάνουν υπόψη στοιχεία παρεχόμενα από τους πιστωτές και το πρόσωπο ή την οντότητα που έχει χαρακτηριστεί ως προς την ύπαρξη νομικής υποχρέωσης (συμβατικής ή εκ του νόμου) για την παροχή των κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων»⁸. Επιπλέον, «ενώ θα ενεργεί σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα των κανονισμών», η ΑΕΑ μπορεί να εξετάζει, μεταξύ άλλων, το «δικαίωμα ιδιοκτησίας τόσο του χαρακτηρισθέντος προσώπου ή οντότητας

⁷ Βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ για την αποτελεσματική εφαρμογή περιοριστικών μέτρων (έγγρ. 8519/18): <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/el/pdf>, παράγραφος 82.

⁸ Ο.π.

όσο και του μη χαρακτηρισθέντος προσώπου ή οντότητας σε ό,τι αφορά συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ τους πριν από τον χαρακτηρισμό»⁹.

Όσον αφορά τις άλλες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 του κανονισμού, η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούνται. Πρώτον, η υποχρέωση ικανοποίησης της απαίτησης εγγύησης προκύπτει από σύμβαση μεταξύ του καταχωρισμένου προσώπου και του αιτούντος χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που έχει συσταθεί στην ΕΕ. Δεύτερον, η σύμβαση είχε συναφθεί από τα μέρη πριν από την ημερομηνία κατά την οποία περιλήφθηκε το καταχωρισμένο πρόσωπο στον κατάλογο του παραρτήματος I του κανονισμού. Τέλος, η καταβολή της εγγύησης θα ωφελούσε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που έχει συσταθεί στην ΕΕ, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (σύμφωνα με το άρθρο 9 στοιχείο β) του κανονισμού).

Σε περίπτωση που η ΑΕΑ προτίθεται να εγκρίνει την αποδέσμευση των σχετικών κεφαλαίων, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η αρμόδια επιτροπή κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών θα πρέπει να ενημερώνεται 10 εργάσιμες ημέρες νωρίτερα (σύμφωνα με το άρθρο 9 στοιχείο γ) του κανονισμού). Κατά την έκδοση της άδειας, η ΑΕΑ μπορεί επίσης να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής της, καθορίζοντας τους όρους που κρίνει κατάλληλους προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι επιτρεπόμενες πράξεις (δηλαδή η αποδέσμευση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων) δεν υπονομεύουν ούτε καταστρατηγούν τα περιοριστικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού.

Συμπεράσματα

Η Επιτροπή κρίνει ότι:

- (1) Η εκτέλεση εγγύησης καταχωρισμένου προσώπου, η οποία καθορίζεται από το εν λόγω πρόσωπο πριν από την καταχώρισή του στον κατάλογο, με τα οικεία δεσμευμένα κεφάλαια, ισοδυναμεί με «πληρωμή» κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού.
- (2) Εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του κανονισμού, η εγγύηση μπορεί να εκτελεστεί και χωρίς τη συγκατάθεση του καταχωρισμένου προσώπου ή ανεξάρτητα από αυτήν.

⁹ Βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ, παράγραφος 76.

- (3) Εναπόκειται στην ΑΕΑ να διαπιστώσει κατά πόσον πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις. Ειδικότερα, κατά την εξακρίβωση του κατά πόσον η καταβολή της εγγύησης οφείλεται δυνάμει προηγούμενης σύμβασης ή προκύπτει από προηγούμενη υποχρέωση, η ΑΕΑ μπορεί να λαμβάνει υπόψη δικαστικές, διοικητικές ή διαιτητικές αποφάσεις που εκδίδονται μετά τη συμπερίληψη του καταχωρισμένου προσώπου στον κατάλογο. Ελλείψει τέτοιων αποφάσεων, η ΑΕΑ θα πρέπει να πραγματοποιήσει την αξιολόγηση αυτή αυτόνομα. Εξακολουθούν να ισχύουν τα ουσιαστικά και δικονομικά δικαιώματα που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο. Επιπλέον, η άδεια της ΑΕΑ μπορεί να συνοδεύεται από τους όρους που η ΑΕΑ κρίνει κατάλληλους προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι επιτρεπόμενες πράξεις δεν υπονομεύουν ούτε καταστρατηγούν τα περιοριστικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού.

Βρυξέλλες, 2.6.2021

*Για την Επιτροπή
Mairead McGUINNESS
Μέλος της Επιτροπής*

